

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	9v
Naziv investicijskog prioriteta	Promicanje društvenog poduzetništva i strukovne integracije u društvenim poduzećima te društvene ekonomije i ekonomije solidarnosti radi olakšavanja pristupa zapošljavanju

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivanim rezultatima

Oznaka specifičnog cilja	1
Naziv specifičnog cilja	Povećanje broja i održivosti društvenih poduzeća i njihovih zaposlenika
<i>Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije</i>	<p>Društveno poduzetništvo predstavlja slabije razvijeni sektor u Hrvatskoj. Kad je riječ o broju udruga koje pružaju javne i socijalne usluge, na temelju Registra udruga, u 2013. godini, njih 6.222 registrirano je za različite aktivnosti: dobrotvorne (941), za djecu, zaštitu mladih i obitelji (1.327), zaštitu žena (503), socijalne (1.878), i zdravstvene (1.573). One se ne mogu smatrati društvenim poduzećima, iako veliki broj njih obavlja neku poslovnu djelatnost. Od 2011. godine, zadruge imaju mogućnost djelovati kao neprofitne organizacije, a da ih se ujedno tretira kao tvrtke. Od ukupno 1.169 zadruga, njih 19 se samoodređuje kao socijalna zadruga. OCD-ovi i zadruge pokazuju veliki interes za društveno poduzetništvo, no većina ih je još u fazi planiranja.</p> <p>Iako društvena poduzeća, uz ekonomsku korist, stvaraju i dodanu društvenu vrijednost (zapošljavanje, pružanje socijalnih usluga, ekološka održivost), društveno poduzetništvo nema sustavni okvir za poslovanje. Hrvatska, stoga, ima mali broj društvenih poduzeća, mali broj zaposlenih i neizvjesnu budućnost tog sektora. Sektor je posebno izložen riziku zbog nedostatka sustavnog praćenja i statističkih podataka, što smanjuje mogućnost kreiranja javnih politika utemeljenih na činjenicama i namijenjenih društvenom poduzetništvu.</p> <p>Provedbom IPA projekata, uočen je značajan interes OCD-ova za pokretanje društvenih poduzeća. Najveću prepreku pokretanju poslovanja predstavlja nedostatak financijskog kapitala, nedostatak poslovnih vještina i slaba javna vidljivost društvenog poduzetništva.</p> <p>U cilju rješavanja utvrđenih problema, te osiguravanja većeg broja i održivosti društvenih poduzeća i njihovih</p>

	<p>zaposlenika, ESF će dati potporu aktivnostima kojima je cilj rast postojećih društvenih poduzeća i stvaranje novih. Naglasak će biti na njihovoj održivosti i na pružanju potrebnih socijalnih usluga u lokalnim zajednicama, posebno u područjima sa slabim socio-ekonomskim pokazateljima.</p> <p>Dostupnost financijskog kapitala osigurat će se putem financijskih instrumenata (kredit i garancije). Umrežavanja društvenih poduzeća, profesionalizacija i poslovne aktivnosti usmjerene na veću vidljivost neizravno će utjecati na dostupnost kapitala. Na taj će ih način financijske institucije smatrati pouzdanim i profitabilnim klijentima, te će im vjerojatnije pružiti potporu.</p> <p>Vidljivost nije važna samo kad je riječ o financijskim institucijama. Time se omogućava povećanje interesa drugih poduzetnika i onih koji su zainteresirani za društveno poduzetništvo te interesa potencijalnih potrošača za njihove proizvode i usluge. Društvena poduzeća dobit će potporu za organizaciju javnih događanja, i umrežavanje na nacionalnoj i međunarodnoj razini.</p> <p>Zbog nedostatka poslovnih vještina, organiziranje edukacija, bilo formalnih ili neformalnih, predstavlja važan čimbenik za povećanje broja i održivosti društvenih poduzeća i njihovih zaposlenika. Suradnja s obrazovnim ustanovama na svim razinama, te širenje dobre poslovne prakse mogu ubrzati usvajanje potrebnih kompetencija za poslovanje.</p> <p>Pozitivni pomaci kojima se osigurava dostupnost financijskog kapitala, usvajanje poslovnih vještina i veća javna vidljivosti dovest će do jačanja sektora u smislu broja i održivosti poduzeća i njihovih zaposlenika.</p>
--	---

Tablica 4.: Zajednički pokazatelji rezultata za koje je ciljna vrijednost utvrđena i pokazatelji rezultata za pojedine programe koji odgovaraju specifičnom cilju (po investicijskom prioritetu i kategoriji regije) (za ESF)

Investicijski prioritet: 9v – Promicanje društvenog poduzetništva i strukovne integracije u društvenim poduzećima te društvene ekonomije i ekonomije solidarnosti radi olakšavanja pristupa zapošljavanju														
Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Kategorija regije	Mjerna jedinica za pokazatelj	Zajednički pokazatelj ostvarenja korišten kao osnova za postavljanje ciljne vrijednosti	Početna vrijednost			Mjerna jedinica za osnovnu i ciljnu vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
					M	Ž	Ukupno			M	Ž	Ukupno		
CR04	sudionici koji imaju posao, uključujući samozaposlene, po prestanku sudjelovanja	Slabije razvijene	Broj	nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene			30,00	Postotak (%)	2013.			60,00	Projektna izvješća, baza podataka osiguranja	Godišnje
SR207	društveni poduzetnici i društvena poduzeća s unaprijeđenim vještinama u području obavljanja poslovne djelatnosti	Slabije razvijene	Broj				60,00	Postotak (%)	2013.			90,00	Izvješća o projektu, ISU	Godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje će se podržati u okviru investicijskog prioriteta (po investicijskim prioritetima)

2.A.6.1 Opis vrste i primjeri aktivnosti koje će se podržati te njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima, uključujući, prema potrebi, određivanje glavnih ciljanih skupina, posebne ciljane teritorije i vrste korisnika

Investicijski prioritet	9v – Promicanje društvenog poduzetništva i strukovne integracije u društvenim poduzećima te društvene ekonomije i ekonomije solidarnosti radi olakšavanja pristupa zapošljavanju
<p>Fokus ESF-a za društveno poduzetništvo usmjeren je na tri glavna područja: dostupnost financijskog kapitala, poduzetničko obrazovanje i veća javna vidljivost. Mogućnost korištenja financijskih instrumenata (subvencioniranje kamatnih stopa, mikrofinanciranje, krediti i garancije) osigurava potrebna sredstva društvenim poduzetnicima za pokretanje posla, stvaranje novih usluga i proizvoda, osposobljavanje zaposlenika i osiguranje osnovnih materijalnih uvjeta. Osim financijskih instrumenata, za navedene aktivnosti mogu se koristiti i bespovratna sredstva. Postojeća etična banka i drugi inovativni financijski programi podržat će se u smislu osposobljavanja, vidljivosti, umrežavanja, itd.</p> <p>Obrazovne aktivnosti koje će se podržati kroz ESF:</p> <ul style="list-style-type: none">• Prijenos dobre prakse putem seminara i radionica koje organiziraju društvena poduzeća i OCD-ovi;• Izrada i provođenje neformalnog osposobljavanja u društvenim poduzećima i OCD-ovima, u suradnji s obrazovnim i poslovnim stručnjacima, savjetnicima i inozemnim stručnjacima;• Izrada i provedba formalnog obrazovanja za društveno poduzetništvo putem programa koje provode ustanove za obrazovanje odraslih, ustanove za visoko obrazovanje i strukovne škole;• Uključivanje relevantnih kompetencija za društveno poduzetništvo u nastavni plan i program za osnovne i srednje škole;• Izobrazba na radnom mjestu u partnerskim organizacijama na nacionalnoj i međunarodnoj razini. <p>Aktivnosti usmjerene na veću vidljivost koje će se financirati u okviru ESF-a:</p> <ul style="list-style-type: none">• Organizacija i sudjelovanje na konferencijama na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini, o temama koje su relevantne za društveno poduzetništvo (javna politika, poslovanje, razvoj sektora, potrebe zajednice);• Organizacija i sudjelovanje na sajmovima;• Umrežavanje društvenih poduzetnika na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini;• Organizacija i sudjelovanje u studijskim posjetima u cilju promicanja prijenosa inovativnih poslovnih praksi i ideja. <p>Uz navedena glavna područja aktivnosti, posebno će se poticati izrada metodologije za praćenje ekonomskog i društvenog utjecaja društvenih</p>	

poduzeća. S obzirom na nedostatak pouzdanih podataka o stanju društveno-poduzetničkog sektora, ESF će podržati istraživanje i mapiranje društvenog poduzetništva u Hrvatskoj. Prikupljeni rezultati istraživanja i mapiranja koristit će se za planiranje politika utemeljenih na činjenicama i za promicanje društvenog poduzetništva. Budući da je cilj društvenog poduzetništva stvaranje novih radnih mjesta i pružanje usluga u zajednici, ESF će financirati i aktivnosti za zapošljavanje ranjivih skupina u određenim djelatnostima.

Ciljane skupine: društveni poduzetnici, zaposlenici u društvenim poduzećima, posebno ranjive skupine (osobe s invaliditetom, mladi, žene, Romi, hrvatski branitelji iz Domovinskog rata), nezaposleni, a posebno ranjive skupine (osobe s invaliditetom, mladi, žene, Romi, hrvatski branitelji iz Domovinskog rata), školsko i fakultetsko osoblje, javni službenici.

Korisnici: društveni poduzetnici, društva s ograničenom odgovornošću, zadruga, udruge, OCD-ovi, javne i privatne ustanove koje djeluju na području socijalnog uključivanja, obrazovne i financijske ustanove, nacionalna, lokalna i regionalna tijela vlasti odgovorna za DP.

2.A.6.2 Osnovna načela odabira operacija

Investicijski prioritet	9v – Promicanje društvenog poduzetništva i strukovne integracije u društvenim poduzećima te društvene ekonomije i ekonomije solidarnosti radi olakšavanja pristupa zapošljavanju
<p>Nadzorni odbor za Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali (OPULJP) nadležno je tijelo za definiranje i usvajanje kriterija za odabir i metodologije na razini OPULJP-a.</p> <p>Procjena projekata podliježe detaljnim kriterijima za odabir koje je odobrio Nadzorni odbor.</p> <p>Na temelju kriterija za odabir i metodologije svako posredničko tijelo razine 1 ili korisnička institucija će pripremiti Sažetak operacije (SO), koji će se podnijeti upravljačkom tijelu na odobrenje. Odobrenje sažetka operacije tako će biti temelj za razvoj i pripremu projektne dokumentacije za svaku operaciju.</p> <p>Aktivnosti će se provoditi kroz otvorene ili ograničene pozive za dostavu prijedloga (procedure izravne dodjele).</p> <p>Ključni kriteriji za odabir operacija/projekata uključuju prema potrebi:</p> <ul style="list-style-type: none">– usklađenost i doprinos prijedloga operacije/projekta ostvarivanju ciljeva utvrđenih u relevantnim nacionalnim, strateškim dokumentima (strategije, smjernice, akcijski planovi, programi);– relevantnost i važnost operacije/projekta za ostvarivanje ciljeva i pokazatelja OPULJP-a;– jasno određene i opisane ciljane skupine i njihove potrebe u pogledu ciljeva OPULJP-a;– kvaliteta prijedloga projekta (aktivnosti navedene u prijedlogu jasno su određene, povezane su s problemima koje bi projekt trebao riješiti i pridonose ciljevima projekta, provedivost projekta);	

- sposobnost podnositelja zahtjeva (razina operativne sposobnosti podnositelja zahtjeva koja je potrebna za pripremu i provedbu projekta);
- održivost projekta predstavljena je i jasno opisana (postoji mogućnost šire primjene rezultata projekta).

U slučaju otvorenih poziva uspostaviti će se Odbor za ocjenjivanje na razini posredničkog tijela razine 1 ili 2, a upravljačko tijelo detaljno će razraditi kriterije za ocjenjivanje. U slučaju ograničenog poziva/postupka izravne dodjele posredničko tijelo razine 1 dostavit će prijedlog odabira operacija upravljačkom tijelu koji će se odobriti kao ograničeni poziv za dostavu prijedloga na temelju dostavljene relevantne dokumentacije, obrazlažući odabir korisnika u odnosu na njegove institucionalne/pravne posebnosti.

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (gdje je primjenjivo)

Oznaka investicijskog prioriteta	9v – Promicanje društvenog poduzetništva i strukovne integracije u društvenim poduzećima te društvene ekonomije i ekonomije solidarnosti radi olakšavanja pristupa zapošljavanju
Predviđena je provedba (dijela) ovog investicijskog prioriteta putem financijskih instrumenata, ovisno o rezultatu ex-ante procjene, sukladno članku 37. Stavkom 2. Uredbe o utvrđivanju zajedničkih odredbi. Ex-ante procjena je u završnoj fazi.	

2.A.6.4 Planirana upotreba velikih projekata (gdje je primjenjivo)

Oznaka investicijskog prioriteta	9v – Promicanje društvenog poduzetništva i strukovne integracije u društvenim poduzećima te društvene ekonomije i ekonomije solidarnosti radi olakšavanja pristupa zapošljavanju

2.A.6.5 Pokazatelji ostvarenja po investicijskim prioritetima i, prema potrebi, po kategorijama regije

Tablica 5.: Zajednički i pokazatelji za pojedine programe (po investicijskim prioritetima, podijeljeni po kategorijama regije za ESF i, prema potrebi, za EFRR)

Investicijski prioritet		9v – Promicanje društvenog poduzetništva i strukovne integracije u društvenim poduzećima te društvene ekonomije i ekonomije solidarnosti radi olakšavanja pristupa zapošljavanju					
Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (gdje je relevantno)	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja

					M	Ž	Ukupno		
CO01	nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene	Broj	ESF	Slabije razvijene			6.050,00	Izvešća o projektu, ISU	Godišnje
CO05	zaposleni, uključujući samozaposlene	Broj	ESF	Slabije razvijene			1.200,00	Izvešća o projektu, ISU	Godišnje
CO23	broj mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća kojima je dana potpora (uključujući i zadružna poduzeća, poduzeća socijalne ekonomije)	Broj	ESF	Slabije razvijene			170,00	Izvešća o projektu, ISU	Godišnje

2.A.7 Socijalne inovacije, transnacionalna suradnja i doprinos tematskim ciljevima 1. – 7.

Prioritetna os	2 – Socijalno uključivanje
<p>U okviru specifičnog cilja 9.i.1 Borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti kroz promociju integracije na tržište rada i socijalne integracije ranjivih skupina, i borba protiv svih oblika diskriminacije, promovirat će se socijalne inovacije i eksperimenti radi usmjeravanja strukturne reforme socijalne politike i programa u području aktivnog uključivanja.</p> <p>U okviru specifičnog cilja 9.i.2 Jačanje aktivnog uključivanja kroz implementaciju integriranih puteva prema regeneraciji 5 nerazvijenih pilot područja, razvit će se i testirati novi model pristupa obnovi nerazvijenih područja koji se temelji na potrebama područja, tj. problemima socio-ekonomske i fizičke deprivacije koncentriranih na određenom području, te će takav model doprinijeti socijalnoj inovaciji. Provest će se na temelju komplementarnosti i integracije aktivnosti u okviru ESF-a i EFRR-a (specifični cilj 9b1). Određene aktivnosti ESF-a, prilagođene kako bi zadovoljile potrebe nerazvijenih područja i stanovništva, posebno će doprinijeti socijalnim inovacijama, osobito onim za socijalnu integraciju ranjivih skupina, socijalne usluge u zajednici i društveno poduzetništvo.</p> <p>U okviru specifičnog cilja 9.iv.2 Poboljšanje pristupa visokokvalitetnim socijalnim uslugama, uključujući podršku procesu deinstitutionalizacije, podržat će se u okviru ESF-a i EFRR-a (specifični cilj 9a3) na komplementaran način. Kroz ESF, socijalnim inovacijama doprinijet će razvoj novih, alternativnih usluga u zajednici, posebno u regijama u kojima ne postoje socijalne usluge u zajednici ili je njihov opseg ograničen (kao što je život uz podršku, usluge osobnog pomoćnika, usluge koje doprinose ravnoteži između poslovnog i privatnog života). Ove socijalne inovacije doprinijet će smanjenju broja ljudi koji pružaju tradicionalnu skrb u ustanovama, a time će ljudima učiniti dostupnim novi oblik integrirane skrbi koja trenutno nije dostupna u njihovim lokalnim zajednicama.</p> <p>U okviru specifičnog cilja 9.v.1 Povećanje broja i održivosti društvenih poduzeća i njihovih zaposlenika, društveno inovativnim aktivnostima smatrat će se nove socijalne i poslovne usluge koje se bave potrebama i pitanjima u zajednici i promiču zapošljavanje, zatim novi načini međuresorne suradnje, izrada i provedba mjernog instrumentarija društvenog utjecaja te izrada novih modela financijske potpore i poslovne prakse.</p>	

Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava izradit će i provesti projekte za koje će socijalna inovacija biti kriterij za odabir u okviru ovog tematskog cilja. Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava bit će nadležno za praćenje tih projekata te će osigurati širu primjenu uspješnih primjera (putem terenskih provjera i redovitog izvješćivanja) davanjem preporuka o uključivanju pozitivne prakse u širi sustav.

2.A.8 Okvir uspješnosti

Tablica 6.: Okvir uspješnosti prioritetne osi (po fondovima i kategorijama regije za EFRR i ESF)

Prioritetna os		2-Socijalno uključivanje											
Identifikacijska oznaka	Vrsta pokazatelja	Pokazatelj ili provedbeni korak	Mjerna jedinica, po potrebi	Fond	Kategorija regije	Ključna točka za praćenje napretka za 2018.			Konačni cilj (2023.)			Izvor podataka	Objašnjenje značaja pokazatelja, gdje je primjenjivo
CO01	O	nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene	Broj	ESF	Slabije razvijene			11.209,00			35.139,00	ISU	
SO203	O	stručnjaci koji su sudjelovali u osposobljavanju	Broj	ESF	Slabije razvijene			2.346,00			7.355,00	ISU	
F.1	F (financije)	Ukupan iznos potvrđenih prihvatljivih izdataka	EUR	ESF	Slabije razvijene			96.470.589,00			385.882.354,00	ISU	